

OKOLO BETLÉMA

Vánoční program určený pro všechny malé i velké bez rozdílu věku

OBSAH

OBSAH.....	1
ÚVOD.....	3
24. prosince – Štědrý den	4
<i>Téma: SVĚTLO</i> 4	
25. prosince – Slavnost Narození Páně	5
<i>Téma: NADĚJE</i> 5	
26. prosince – Svátek sv. Štěpána	6
<i>Téma: ODVAHA</i> 6	
27. prosince – Svátek Svaté Rodiny	7
<i>Téma: SPOLEČENSTVÍ</i> 7	
28. prosince - Svátek svatých Betlémských dětí, mučedníků	9
<i>Téma: DŮVĚRA</i> 9	
29. prosince	11
<i>Téma: PRAVDA</i> 11	
30. prosince - Carlo Acutis	13
<i>Téma: ORIGINÁL</i> 13	
31. prosince – Svátek svatého Silvestra	15
<i>Téma: SLOVO</i> 15	
1. ledna – Svátek Matky Boží Panny Marie (Světový den míru)	17
<i>Téma: POKOJ</i> 17	
2. ledna	19
<i>Téma: VDĚČNOST</i> 19	
3. ledna	20
<i>Téma: MOUDROST</i> 20	
4. ledna	21
<i>Téma: VÍRA</i> 21	
5. ledna	22
<i>Téma: OTEVŘENOST</i> 22	
6. ledna – Slavnost Zjevení Páně – Tři králové	24
<i>Téma: OBDAROVÁNÍ</i> 24	
7. ledna	25
<i>Téma: LÁSKA</i> 25	
<i>ZÁVĚREM PRO VŠECHNY</i> 26	

Úvod

Vánoční program je určen pro všechny malé i velké bez rozdílu věku. Každý si v něm najde své a to nejen děti, ale i dospělí. Program je pouze nabídkou pro ty, kdo hledají inspiraci, jak strávit následujících pár dnů. Je jen na vás, jak budete s nabízenými texty a aktivitami pracovat, zdali si vyberete jen „něco“ nebo uděláte vše nebo se jen necháte inspirovat k jiným činnostem, které vás po přečtení napadnou. Záleží také zcela na vás, zda budete plnit všechny dny nebo si vyberete jen některé.

Také rozdělení aktivit na mladší a starší vás nemusí svazovat, vybírat si můžete napříč všemi činnostmi, můžete je spojovat a kombinovat a pracovat na nich celá rodina.

Betlém, který postupně během dní vzniká, si můžete lepit či kreslit na papír (a to za pomoci nejrůznějších výtvarných technik), na okno, dveře, vytvářet z figurek např. z plastelíny nebo moduritu, zapichovat postavy z papíru na špejli do polystyrénu, atd. Vaší fantazii se zde meze nekladou.

Pokud se rozhodnete pro vytváření betléma z papíru, můžete si z něj na konci celého programu vytvořit puzzle (více viz aktivita pro mladší 7. ledna).

Během vánoční doby vám může postupně vznikající obraz betléma zdobit váš domov a být vám místem k zamyšlení a vzájemné spolupráce.

Jak pracovat s vánočním programem?

Každý den nese název – téma, které je vyjádřeno jedním slovem a které souvisí s událostmi či liturgickými texty toho dne. Dny, které jsou označeny zelenou barvou, se týkají aktivit, které se zaznamenávají do obrazu betléma.

Na každý den je připraven krátký citát z liturgických textů na příslušný den a krátké zamyšlení k tématu. Poté následuje nabídka aktivit rozdělených pro mladší a starší.

Jádrem aktivit je tvorba betléma, který postupně vzniká. Mladší děti si mohou vystříhnout a nalepit obrázek, který je již nakreslený a nabízíme jej v příloze nebo si jej mohou samy nakreslit podle své představy. Kam jednotlivé obrázky či kresby kolem betléma umístit, ukazují jednotlivé šipky na konečném obrazu, který nabízíme v příloze. Kruhový směr, kterým děti postupně zaplňují svůj obraz betléma, je důležitý pro závěrečnou aktivitu 7. ledna.

Kromě obrázku do betléma mohou děti využít dalších nabízených aktivit, které je vedou k tomu, aby něco vykonaly, či se nad něčím zamyslely nebo něco společně s celou rodinou zažily.

Aktivity pro starší děti jsou zaměřeny na přemýšlení a meditaci nad jednotlivými tématy daného dne a otázkami nad jejich vlastní vírou a postojem. K tomu je určen druhý obrázek betléma, ze kterého vychází paprsky a který je k dispozici v příloze. Ten si mohou vytisknout a pracovat s ním samostatně nebo mohou tvořit s rodinou jeden společný obraz a paprsky mohou vycházet ze společného betléma, se kterým pracují například i mladší sourozenci.

Na konci každého dne jsou k dispozici další texty či videa k zamyšlení. Jedná se o další liturgické texty na daný den, biblické citáty, myšlenky svatých, úvahy....

Celý den je možné zakončit společnou modlitbou, při které zmíníte své postřehy a myšlenky, které vás daný den provázely a společně se můžete radovat z činů a skutků ostatních.

Vedle betléma si můžete vytvořit také místo (např. velký papír), kam své myšlenky a postřehy můžete zapisovat během celého dne. Své myšlenky můžete zaznamenávat také přímo do obrazu pod betlém nebo kolem něj.

24. PROSINCE – ŠTĚDRÝ DEN

TÉMA: SVĚTLO

*„Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid!
Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán!“ Lk 2,10*

Nad Betlémem se objevila zář Betlémské hvězdy. Světlo přemohlo tmu. Světlo, které nás vede k Ježíši Světlu světa.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Vystřihni si betlém, který nalezneš v příloze s obrázky a nalep si jej doprostřed připraveného papíru nebo tam, kde ses rozhodl, že budeš betlém vytvářet. Betlém s Marií a Josefem si můžeš také nakreslit podle vlastní představy.
- ✧ Vystřihni si Betlémskou hvězdu, kterou nalezneš v příloze s obrázky. Tuto hvězdu si vymaluj a nalep nad betlém. Hvězdu si můžeš také nakreslit podle své vlastní představy.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Vystřihni si betlém, z kterého vycházejí paprsky, který nalezneš v příloze s obrázky. Do těchto paprsků můžeš každý den zapsat nějakou myšlenku či odpověď na otázku nebo cokoli co tě k tématu napadne. Pokud by byly pro tebe paprsky příliš malé, můžeš si své myšlenky psát i kolem betlému a do paprsku napsat vždy jen to hlavní.
- ✧ Jeskyně, která je ve tmě. V ní je narozené Dítě - Ježíš, a z toho místa vychází světlo. Ti, co jsou kolem něj, jsou tímto světlem ozářeni, čím blíže jsme k tomuto dítěti, tím více jsme ozářeni. Každý z nás si přitom v sobě nese nějaké temnoty, které nás trápí. Zkus se zamyslet nad tím, jaké temnoty v sobě máš (strachy, bolesti, nezdary, klopýtnutí,...) a zdali by se daly nechat ozářit tímto Světlem vycházejícím z Betléma. Zkus napsat do prvního paprsku, jaké své temnoty chceš nechat prozářit.

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Nekonečně dobrotivý Bůh nám dal svého Syna, Světlo rozptylující temnoty světa: ať zažene také temnoty našich srdcí a prozáří nás světlem své milosti. Amen
- ✧ Bůh je světlo, a tma v něm vůbec není. Celý text - 1 Jan 1,5-2,2
- ✧ Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech. Celý text - Žalm 89

25. PROSINCE – SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ

TÉMA: NADĚJE

„Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí. ... Lk 2, 11-12

Lidé s nadějí a v důvěře očekávali Spasitele.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Vystřižni a vymaluj si pastýře, které nalezneš v příloze s obrázky a nalep je k jesličkám. Můžeš k nim dokreslit další pastýře či ovečky.
- ✧ Můžeš si pastýře i ovečky nakreslit podle své vlastní představy.
- ✧ V některých betlémech vidíme, že pastýři nesou malému Ježíškovi dary. Podělili se o to, co sami měli. Zkus se zamyslet nad tím, co bys daroval dnes Ježíšovi ty. Nemusí to být hmotné dárky, může to být něco, co vychází z tebe, z tvého srdce (např. píseň, kterou sám složíš nebo jen zazpíváš, milá slova, dobrý skutek, atd.)
- ✧ Tento dárek můžeš nakreslit nebo napsat k pastýřům.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Pastýři přinesli malému Ježíškovi dary. Zamysli se nad tím, co ty bys mohl darovat Ježíši? Něco ze sebe, ze svého srdce, nějaký skutek,.... Napiš to do dalšího paprsku.

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Bůh oznámil pastýřům radostnou zvěst o narození Spasitele: ať také nás naplní radostí a učiní nás zvěstovateli svého evangelia. Amen

26. PROSINCE – SVÁTEK SV. ŠTĚPÁNA

TÉMA: ODVAHA

*„Bud' mi ochrannou skálou, opevněnou tvrzí k mé záchraně,
vždyť ty jsi má skála a má tvrz, pro své jméno mě povedeš a budeš řídit.“ Žl 31*

Svatý Štěpán byl jeden z následovníků Krista, a jako první za svou víru položil život.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Ježíš zve i tebe k následování, dokresli proto sám sebe do betléma.
- ✧ Vymysli, jak jej můžeš následovat už nyní, co můžeš udělat už dnes, co můžeš dělat v dalších dnech

PRO STARŠÍ:

- ✧ Vytvoř si deníček, který můžeš nazvat „Cesta odvahy“, do kterého si zapíšeš, jak můžeš následovat Ježíše. Každý den se zamysli nad jedním slovem a zkus si napsat, co pro tebe toto slovo znamená a jak jej můžeš naplnit ve smyslu následování Ježíše. Můžeš se nechat inspirovat danou otázkou nebo dát prostor svým myšlenkám a nápadům bez nápovědy. Své myšlenky můžeš také zapsat do paprsku určeného na příslušný den. Slova Světlo, Naděje, Odvaha patří k předešlým třem dnům. Proto se nad nimi můžeš zamyslet už nyní. Další slova poznáš další dny. Vždy jedno slovo na jeden den.

Slova k zamyšlení:

- ✧ SVĚTLO - Jak mohu být světlem pro druhé?
- ✧ NADĚJE - V čem není třeba si zoufat? V čem mít větší naději?
- ✧ ODVAHA - Myslíš, že je k víře potřeba i odvaha?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Boží Syn sestoupil mezi nás, abychom skrze něho měli přístup k Bohu Otci: at' nás Bůh skrze něho naplní svým pokojem a připočte nás k společenství svých vyvolených. Amen.
- ✧ „Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Mt 10, 17-22

27. PROSINCE – SVÁTEK SVATÉ RODINY

TÉMA: SPOLEČENSTVÍ

"Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli." Lk 2,33

Svatá rodina - to je společenství Ježíše Krista, Panny Marie a Josefa.

K tomuto společenství patříš i ty a tvá rodina - tví rodiče, sourozenci, ale i další příbuzní.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Dokresli ke své postavě do Betléma také další členy tvé rodiny - rodiče a sourozence (pokud tam již nejsou), babičky a dědy prostě všechny, kteří patří do vaší širší rodiny, do vašeho společenství, koho tam chceš mít.
- ✧ Zamysli se nad tím, jak můžeš pečovat o své rodinné společenství.
- ✧ Každý rok v tento den mohou obnovit manželé svůj manželský slib, ve kterém si slibují lásku, úctu a věrnost. Zamysli se, co tato slova znamenají pro tebe a pro vaši rodinu.
- ✧ Můžeš potěšit své rodiče nějakým malým překvapením, které si pro ně připravíš - může to být drobnost - písnička, básnička, obrázek či modlitba.
- ✧ Se svoji rodinou si můžete dnešní den udělat společnou rodinnou oslavu. Jídla a pití se najde o Vánocích jistě dostatek ☺. Můžete si zavzpomínat, co krásného jste letos prožili, jaké výlety jste podnikli, co jste společně vykonali. Můžete si k tomu prohlédnout i vaše fotky či videa.
- ✧ Tuto rodinnou oslavu můžete pojmout také jako svatební hostinu. Rodiče si při ní mohou znovu říct svůj svatební slib, vyprávět o jejich svatebním dnu, ukázat svatební fotografie či videa.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Společenství.
- ✧ Jakých společenství jsi ve svém životě součástí? Patří do něj i společenství s Bohem? Jak o tato společenství pečuješ?
- ✧ Co pro mě znamená společenství s Bohem? Čím mohu přispívat do společenství rodiny, farnosti, církve, školy,....?
- ✧ Udělej si se svými rodiči a sourozenci rodinnou oslavu - viz výše u aktivit pro mladší.

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Oslavujte Hospodina, vzývejte jeho jméno. Celý text - Žalm 105
- ✧ Velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním. Celý text - Lukáš 2,22-40
- ✧ Proto opustí člověk otce i matku a připojí se ke své manželce a ze dvou se stane jen jeden člověk. Efezanům 5,31
- ✧ A proto každý z vás ať miluje svou ženu jako sám sebe a manželka ať zase svému muži projevuje úctu. Děti, poslouchajte své rodiče, jak se to sluší u křesťanů, protože tak to má být. Cti svého otce i matku - to je první přikázání, (při kterém se slibuje) odměna: aby se ti dobře vedlo a abys dlouho žil na zemi. Celý text - Efezanům 5,21 - 6,4

Modlitba za naši rodinu:

Bože, podle tvé vůle má rodinné společenství svůj pevný základ v tvém odvěkém plánu. Vyslyš milostivě modlitby svých služebníků a dej, abychom následovali příklad svaté Rodiny a ve věčném domově tě bez ustání radostně chválili. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Chválíme tě a dobrořečíme ti, Bože, neboť tys na počátku stvořil muže a ženu, aby spolu vytvářeli společenství života a lásky. Dnes ti vzdáváme díky také za to, že jsi ve své dobrotě žehnal našemu rodinnému soužití, aby bylo obrazem jednoty tvého Krista a církve.

Prosíme tě:

shlédni tedy laskavě na nás, které jsi provázel na naši společné životní cestě v radostech i strastech; ustavičně posiluj naší svatební smlouvu, rozmnožuj naši lásku a upevňuj pouto pokoje, ať se (spolu se svými dětmi a vnuky) vždy a všude těšíme z tvého požehnání. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Text je převzat z Obřadů žehnání (© Česká biskupská konference, KNA, 2013).

28. PROSINCE - SVÁTEK SVATÝCH BETLÉMSKÝCH DĚTÍ, MUČEDNÍKŮ

TÉMA: DŮVĚRA

"Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu".

Mt 2,13

Marie, ale i Josef museli mít velkou důvěru v Boha, který jim ve snu sděluje, aby vzali dítě a odešli do Egypta.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Zamysli se nad tím, komu nejvíce důvěřuješ, komu věříš a víš, že to s tebou myslí dobře.
- ✧ Podnikni dnes s rodiči cestu někam do přírody nebo do svého okolí. Na společné procházce si také můžete vyzkoušet vzájemnou důvěru. Zavřete oči a nechte se vést (třeba i přes překážky) někým, komu důvěřujete. Vést mohou rodiče děti i děti rodiče, neboť důvěra by měla být vzájemná.
- ✧ Maria s Josefem a malým Ježíškem museli putovat až do Egypta. Můžeš si zjistit, jak daleká tato cesta pro ně byla.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Důvěra.
- ✧ Důvěra - Mám důvěru v Boha? Jsem ochoten se na něj spolehnout?
- ✧ Důvěra v někoho je křehká, vyžaduje lásku i víru a dodržení slibů. Máš někoho ve svém okolí, komu důvěřuješ? Patří mezi ně i Ježíš?
- ✧ Podnikni dnes s rodinou cestu někam do přírody nebo do svého okolí. Na společné procházce si také můžete vyzkoušet vzájemnou důvěru. Podrobnosti se dozvíte v aktivitách po mladší.
- ✧ V tento den si připomínáme povraždění Betlémských neviňátek - nevinných dětí do dvou let, které nechal zabít král Herodes. Papež František říká, že na světě nikdy neumíralo "pro Krista" tolik lidí, jako v dnešní době. V řadě zemí jsou křesťané pronásledováni pro svou víru v Krista, i přesto jsou ochotni si za ní stát a nechat se věznit. Co pro mě znamená má víra v Krista? Je to "jen" chození do kostela, protože si to rodiče přejí?
- ✧ Zkus na internetu dohledat mapu pronásledovaných křesťanů a podívejte se na ni.

- ✧ V dnešní modlitbě si můžete vzpomenout na pronásledované křesťany ve světě a zároveň děkovat za možnost žít ve svobodě a mít možnost svobodně víru vyznávat.

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Z úst dětí a nemluvňat sis připravil slávu navzdory svým odpůrcům. Žalm 8,3
- ✧ Pane, dej, ať i my, kteří svou víru ústy vyznáváme, podle ní také žijeme.
- ✧ Radujte se, spravedliví, z Hospodina, sluší se, aby ho dobří chválili.
Celý text - Žalm 33 (32)
- ✧ Naše duše vyhlíží Hospodina, on sám je naše pomoc a štít. V něm se raduje naše srdce, důvěřujeme v jeho svaté jméno. Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství, jak doufáme v tebe. Žalm 33, 20-22
- ✧ Pán řekl Pavlovi: „Neboj se ... protože já jsem s tebou.“ Skutky 18,9.10
- ✧ „Modlete se jeden za druhého.“ Jakub 5,16b

PROČ JE ZLO?

Autor: Jiří Dyčka

Za co, Pane Bože, za co? Proč je ve světě zlo, a proč s tím Bůh nic nedělá? Jaké odpovědi dává víra na otázky zla? Nejen to se dozvíte ve videu, na odkazu:

<https://www.youtube.com/watch?v=1MhClDtw8o>

nebo [ZDE](#)

29. PROSINCE

TÉMA: PRAVDA

„Není pro mě větší radost, než když slyším, že moje děti žijí v pravdě“.

3. Janův 1,4

Bůh nás nemiluje kvůli nějakému „protože“, ale prostě proto, že nás stvořil. Stvořil nás naprosto nezištně, a my existujeme. A právě ta nezištnost lásky se mezi námi dnes vytrácí. Za všechno se platí. Najít něco nezištného je těžké.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Zeptej se rodičů nebo starších sourozenců, co znamená slovo nezištnost.
- ✧ Udělal jsi někdy něco nezištně?

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Pravda.
- ✧ „Lidé o tobě ví všechno, Bůh jenom to, co je pravda“. Jaká je pravda o mně?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Pravda v lásce o sobě samém. Pokora znamená žít v pravdě o sobě. Pokora je, že víš, že máš dary a víš, od koho je máš. Jaká je pravda o mně? Více najdeš zde: Iz 49,15-16a
- ✧ „Lidé o tobě ví všechno, Bůh jenom to, co je pravda“. P. Kosorin
- ✧ Pravda a víra: Poselství je určeno člověku, který je má slyšet (Ef1,13; Řím 10,14), má se pod jeho vlivem obrátit a tak dospět k poznání pravdy (2Tim 2,25). K přijetí evangelijní pravdy je zapotřebí víry (2 Te 2,13); víra však není oddělitelná od lásky k pravdě (Te 2,10).
- ✧ Kristus hlásal pravdu (Jan 8,40.45n), slovo, které slyšel u Otce (Jan 8,26.40) a on ji vydává svědectví. Pravda je tedy slovem, kterého se nám dostává od Krista a které nás má přivést k víře v něho (Jan 8,3n.45n).

- ✧ Na začátku všeho stojí především velická Boží touha spojit se s námi, "neschopnost" Boha být bez nás, touha Ježíšova srdce po srdci každého z nás, touha Boha, aby se stal MÝM Bohem, směl mi darovat uzdravení, odpuštění, směl mi projevit své milosrdenství... a být se mnou po celou věčnost. Problémem je, že se člověk mnohdy domnívá, že on Boží milosrdenství vlastně vůbec nepotřebuje. Jsme ale povoláni toto milosrdenství přijmout a dávat dál, způsobem, jakým to dělal Ježíš. A také o ně stále prosit, zdaleka nejen pro sebe. Jenže nic z toho není možné bez spojení s Ním...
- ✧ Ježíš Kristus je tváří Otcova milosrdenství. Tajemství křesťanské víry je patrně shrnuto v tomto slovu. Milosrdenství ožilo, stalo se viditelným a dosáhlo svého vrcholu v Ježíši Nazaretském. „Nekonečně milosrdný“ (Ef 2,4) Otec poté, co zjevil Mojžíšovi svoje jméno „Boha milosrdného a milostivého, shovívavého, velmi laskavého a věrného“ (Ex 34,6), dával nadále poznávat svoji božskou přirozenost různými způsoby a v mnoha dějinných momentech. V „plnosti času“ (Gal 4,4), když bylo podle Jeho plánu spásy všechno připraveno, poslal svého Syna narozeného z Panny Marie, aby nám zjevil svoji lásku definitivně. Kdo vidí Jeho, ten vidí Otce (srov. Jan 14,9). Ježíš Nazaretský svým slovem, svými gesty a celou svojí osobou[1] zjevuje Boží milosrdenství.
- ✧ Kdo miluje svého bratra, zůstává ve světle. 1 Janův 2,10

ODPUŠTĚNÍ

Autor: Jiří Dyčka

Odpuštění. Co to je? Proč to je? K čemu to je? A jak na to? To vše se dozvíte ve videu na tomto odkazu: <https://www.youtube.com/watch?v=NGfKSaMdmYM>
nebo [ZDE](#)

ZPOVĚĚ

Autor: Jiří Dyčka

Jaký je smysl svátosti smíření? Jak na to, když nevíte jak na to? Z čeho vznikly odpustky? To vše a mnohem víc se dozvíte ve videu na odkazu:
<https://www.youtube.com/watch?v=fVYZ4hrYYvQ>
nebo [ZDE](#)

30. PROSINCE - CARLO ACUTIS

TÉMA: ORIGINÁL

„Všichni se rodí jako originály, ale mnozí umírají jako fotokopie.“ Carlo Acutis

Carlo Acutis byl italský počítačový programátor, který zemřel v patnácti letech na leukémii. Během svého života vnímal povolání pomáhat druhým, objevovat blízkost Boha a krásu přebývat s Ním. Za tímto účelem používal především internet, který chápal jako prostor k dialogu, poznání, sdílení, ale i vzájemné úcty a odpovědnosti. Vybízel k tomu, aby byly moderní komunikační technologie používány pro šíření evangelia. Byl blahořečen v Assisi v říjnu roku 2020.

Carlo je patronem mladých a počítačových programátorů, mezi jeho atributy patří mimo jiné notebook.

O Carlovi Acutisovi se více dozvíte na tomto odkazu:

<https://www.youtube.com/watch?v=5BZS70uBmLk> nebo [ZDE](#)

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Jaké jsou tvé dovednosti, schopnosti, kterými tě Bůh obdaroval?
- ✧ Zkus se zamyslet i nad ostatními členy rodiny. Jakými schopnostmi a dovednostmi byli Bohem obdarování oni?
- ✧ Poznatky o sobě navzájem si můžete také sdělit touto aktivitou: každý člen rodiny si na papír obkreslí svoji vlastní ruku. Kresbu podepíše a poprosí ostatní členy rodiny, aby mu do ní napsali, čím si myslí, že je obdarován, v čem je výjimečný.... Vzájemně si tak všichni členové rodiny mezi sebou vymění své obkreslené ruce a každý každému do ní napíše, co si myslí. Poté si každý sám za sebe může přečíst, co o něm druzí napsali - v čem je Bohem obdarovaný. Vyplněná ruka pak může zdobit místo, kde na ní bude dobře vidět a kde bude všem připomínat jejich výjimečnost.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu ORIGINÁL.
- ✧ Jaké jsou tvé dovednosti, schopnosti, kterými tě Bůh obdaroval?
- ✧ Zkus se zamyslet i nad ostatními členy rodiny. Jakými schopnostmi a dovednostmi byli Bohem obdarování oni? Své poznatky si můžete také vzájemně sdělit aktivitou, která je popsána u aktivit pro mladší.
- ✧ Ježíš je největší influencer. Jak chápeš tuto větu? Souhlasíš s ní?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

CARLO ACUTIS MISIONÁŘ 2.0

- ✧ Více na: <https://www.youtube.com/watch?v=VRRgeqXiKYM>
nebo [ZDE](#)

IDENTITA

Autor: Jiří Dyčka

Kdo vlastně jsem? Otázka, kterou se zabývá každý z nás. Jak mít správný pohled sám na sebe? Snad vám v tom pomůže právě toto video.

Odkaz najdete na: https://www.youtube.com/watch?v=OFy_BpcqI8E
nebo [ZDE](#)

- ✧ Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Jan 1,16
- ✧ Noc, ve které se narodí dítě. Vánoce jsou svátkem člověka. Narodilo se dítě, obyčejné lidské dítě. Jedno z miliard lidí, kteří se narodili, rodí nebo teprve přijdou na svět. Člověk - jedno číslo ve velké statistice. Nebylo to náhodou, že Kristus přišel na svět v době velkého sčítání lidu, když chtěl jeden římský císař vědět, kolik poddaných čítá jeho říše. Člověk, předmět kalkulace, zařazený do kategorie kvantity, jeden z miliard. A přece je vždy jeden, jedinečný a neopakovatelný. Jestli slavíme tak slavnostně narození Ježíše Krista, činíme tak především, že On vypovídá o tom, že každý člověk je někým jedinečným a neopakovatelným. A jestli naše lidské systémy nejsou s to dát každému právo se narodit, existovat a žít jako jediný a neopakovatelný, pak je tu jediný, kdo mu to dává - Bůh. Pro Něho a před Ním, každý člověk je jediný a jedinečný někdo, koho vždycky si přál a vyvolil, koho poslal na svět žít, koho oslovuje jeho vlastním jménem ...

Jan Pavel II. Vánoce 1978

31. PROSINCE – SVÁTEK SVATÉHO SILVESTRA

TÉMA: SLOVO

„Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh“ Jan 1,1

Dnes je svátek svatého Silvestra. Silvestr I. Byl 33. papežem katolické církve. Je hodnocen jako klidný a rozvážný muž, který se snažil vyhnout hádkám a dal přednost nenápadnému budování církve.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- * Svatý Silvestr se snažil vyhnout hádkám a byl rozvážný a klidný. Slovo na dnešní den je „SLOVO“ - zkuste se zamyslet nad tím, jakou moc mají slova? Co mohou způsobit? Jak používáte svá slova? Chválí? Povzbuzují? Dělalí druhým radost? Nebo jim ubližují a zraňují? Zkuste si dnes všimnout toho, co říkáte a jak? A zkuste používat slova, která udělají radost.
- * Zkuste si najít, v jaké zemi město Betlém leží a jaké rostliny tam rostou. Najdi si alespoň dva druhy rostlin (mohou být i stromy), budeš je v dalších dnech ještě potřebovat. Vyberte si jednu z vybraných rostlinek a nakreslete ji do Betléma. Do této rostlinky pak napište slova, která jste během dne používali a která dělala druhým radost, která potěšila.
- * Co znamená dát někomu své slovo? K čemu mě to zavazuje? Je důležité dané slovo dodržet a proč?

PRO STARŠÍ:

- * Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu SLOVO.
- * Slovo - Jak mohu šířit Ježíšovo slovo? Jak naplnit slova Písma: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu“.
- * Co znamená dát někomu své slovo? Je důležité jej dodržet a proč? Zamysli se, co vše v naší, ale i evropské historii způsobilo, že někdo nedodržel své slovo?
- * Slovo Boží je nám stále k dispozici. Nalézáme jej v Bibli, zde můžeš najít odpovědi na své životní otázky. Máš doma svoji Bibli? Jak často ji otvíráš?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ:

- ✧ Biblická pátrání - Tajemný profesor potřebuje vaši pomoc - [více ZDE](#) nebo na <https://decko.ceskatelevize.cz/biblicka-patrani>
- ✧ Bible pro děti - aplikace s animovanými obrázky a hrami - [více ZDE](#) nebo na <https://www.bible.com/cs/kids>
- ✧ „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu.“ Mk 16,15
- ✧ Na počátku bylo slovo a to slovo bylo u Boha....a z Jeho plnosti jsme všichni přijali milost za milostí...Jan 1,16 Takto myšlená moudrost je všemocnou silou, jež se rozpíná nad celým světem, Bůh bude mít také poslední slovo v dějinách, ale jedná laskavě s lidmi: Bůh Stvořitel nás totiž miluje jako vlastní syny a dcery.

1. LEDNA – SVÁTEK MATKY BOŽÍ PANNY MARIE (SVĚTOVÝ DEN MÍRU)

TÉMA: POKOJ

„Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!“

Nm 6,22-27

Každý člověk na světě touží po pokoji a míru. Pokoj a mír, který se line od Jesliček, od Matky Boží chovající v náruči své děťátko dopadá až k nám a my jej můžeme šířit dál. Pokoj a mír si můžeme přát vzájemně, kdokoli a kdykoli může žehnat tomu druhému. Žehnáme-li druhému, pak není prostor na hádky a sváry.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Nakresli si do svého betléma druhou rostlinku, kterou sis našel, že roste v zemi Ježíšova narození.
- ✧ Zamysli se nad tím, komu bys chtěl požehnat, tedy popřát pokoj a dobro? Dnešním dnem také začíná nový rok, mohou to být tedy žehnání na celý rok, který je před námi. Napiš si tato žehnání do jednotlivých lístků své rostliny v Betlému.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Pokoj.
- ✧ Pokoj - Jak mohu šířit pokoj, tam kde jsou sváry a to i mé osobní?
- ✧ Žehnání je ve své podstatě svolávání Dobra, které je větší než já; Dobra, které já sám nejsem schopen vytvořit, způsobit ani ovlivnit. Žehnání je dovolávání se Boha a svolávání jeho Dobra na nějakého člověka (skupinu lidí atd.).
- ✧ Zamysli se nad tím, komu bys chtěl požehnat?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

✧ „Udělej každý den jeden malý krůček k velké proměně srdce.“ Papež František

✧ Slavnostní požehnání

Bůh, pramen veškerého požehnání, ať nám dá svou milost, chrání nás po celý rok a ať nám žehná. Amen.

Ať střeží neporušenost naší víry, trpělivost naděje a velkodušnost lásky, abychom vytrvali až do konce. Amen.

Ať vždycky vyslyší naše prosby, dá našim dnům svůj řád a mír a vede nás po cestě spásy. Amen.

✧ Zamysli se: V čem ti Bůh požehnal?

Dveře do nového roku otevíráme rukou třesoucí. Slyšíme kolem nás, že bude opravdu ouvej. Na úvod roku je radost číst krásné Boží zaslíbení. Po svátcích se v nás vždy probouzí kus nostalgie. Mnoho nezapomenutelných a příjemných chvil je za námi. Bůh nám stvořil krásný svět, dal mu řád a spravuje ho. Žalm je pln úžasu nad krásou a velkolepostí Božího stvoření. Bůh dává člověku vše, co je k životu potřebné. I to, u čeho se někdy domníváme, že si to zajišťujeme sami. I to vše je jeho darem.

Bibličtí svědkové však často připomínají, jak snadno člověk sklouzne k tomu, aby začal uctívat stvoření namísto Stvořitele. A možná právě proto autor žalmu mluví o plodech země až v závěru. Žalmista hned zkraje vyjadřuje touhu po něčem jiném - po Božím požehnání a po tom, aby nad člověkem Bůh rozjasnil tvář. Snad by se dalo zjednodušeně říci, že jde o Boží úsměv. Ať nad Vámi Bůh rozjasní svou tvář. Ať se na Vás Pán Bůh usmívá. Radost z Božího světa a hojných Božích darů. Boží rozjasněná tvář. Boží požehnání. Autor textu: Filip Jandovský

2. LEDNA

TÉMA: VDĚČNOST

„Ať modlitba má stoupá k Tobě Bože, jako vůně kadidla ...“ Žalm 141,2

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Zamysli se nad tím, co znamená slovo vděčnost? Co člověk dělá, když je vděčný? Můžeš se zeptat svých rodičů nebo starších sourozenců.
- ✧ Napiš si na papír, za co jsi vděčný? Tento papír pak můžeš společně s rodiči zapálit, a sledovat jak tvá vděčnost stoupá k Bohu v podobě kouře jako vůně kadidla.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu VDĚČNOST.
- ✧ Při svém přemýšlení můžeš využít tyto nedokončené věty:
  - Jsem vděčný za ...
  - Jsem vděčný, protože ...
  - Jsem vděčný ... (Komu?)
  - Vděčnost je, když ...
  - Vděčnost není ...

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. Celý tex - Žalm 98
- ✧ „Je možné říci: „Ať modlitba má stoupá k Tobě Bože, jako vůně kadidla...“. Je tedy symbolem modlitby, která směřuje k Otci a našimi ústy k Němu, protože kadidlo je právě odznakem moci, důstojnosti a slávy. A kadidlový dým značí také tajemství, ve kterém přebývá Bůh, je obrazem mraku na hoře Sión, kde Bůh zjevil své slovo Mojžíšovi. Symboly v bohoslužbě jsou chléb, víno, modlitební postoj, světlo, svíce, vůně kadidla, svěcená voda atd. Bůh nás oslovuje skrze posvátné symboly.
- ✧ Můj Král - toto video najdete [ZDE](#) nebo na adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=pDujo2O62jQ>

3. LEDNA

TÉMA: MOUDROST

„Lidé si vypravují o moudrosti svatých“ Sirachovec 14

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Koho považuješ za moudrého? Jak se pozná moudrý člověk?
- ✧ Víš, kdo je tvým patronem nebo máš jméno nějakého světce? Pokud ano, zkus si o něm něco zjistit a zamysli se, v čem byl moudrý? Můžeš se také zeptat svých rodičů, proč ti vybrali právě takové jméno.
- ✧ Koho považují za moudrého tví rodiče, jak se pozná moudrý?

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Moudrost.
- ✧ Moudrost - Může se týkat svatost i mne?
- ✧ Najdi v Bibli knihu přísloví a vyhledej v ní citáty, které se používají dodnes.

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Lidé si vyprávějí o moudrosti svatých, církev je nepřestává chválit, jejich jména zůstávají v živě paměti. srov. Sir 44,15.14
- ✧ "Není moudrý ten, kdo ví mnoho, ale, ten, kdo ví, co je třeba." — Ezop

SVATOST

Autor: Jiří Dyčka

"Já nejsem žádný svatoušek." A kdo je to ten svatý? A týká se svatost i mne?

Odkaz najdete na: <https://www.youtube.com/watch?v=z9uQIIZSV2w>

nebo [ZDE](#)

MŮJ KRÁL

Video najdeš na stránkách <https://www.youtube.com/watch?v=pDujo2O62jQ>

nebo [ZDE](#)

4. LEDNA

TÉMA: VÍRA

„Mistře, kde bydlíš? Pojd'te a uvidíte". Jan 1,38

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- * Zamysli se nad tím, jak prožíváte víru ve vaší rodině?
- * Co pro vaši rodinu znamená víra?

PRO STARŠÍ:

- * Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Víra.
- * Víra - Co pro mě osobně znamená víra? Jak ji prožívám?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- * Druhý den Jan stál se dvěma ze svých učedníků. Pohlédl na Ježíše, jak jde kolem, a řekl: "Hle, beránek Boží!" Ti dva učedníci slyšeli, co říká, a šli za Ježíšem. Ježíš se obrátil a viděl, že jdou za ním. Zeptal se jich: "Co byste chtěli?" Odpověděli mu: "Rabbi" - to přeloženo znamená Mistře - "kde bydlíš?" Řekl jim: "Pojd'te a uvidíte!" Šli tedy, viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho; bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Jeden z těch dvou učedníků, kteří to od Jana slyšeli a šli za ním, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten nejdříve našel svého bratra Šimona, řekl mu: "Našli jsme Mesiáše!" - to přeloženo znamená Kristus - a přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohlédl a řekl: "Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovat Kéfas," to je v překladu Petr (Skála). Jan 1,35-42

PODSTATA KŘESŤANSTVÍ

Autor: Jiří Dyčka

Co je jádrem křesťanské víry? Proč vlastně někteří věří? A kdo je to ten Ježíš?

Odkaz najdete na: <https://www.youtube.com/watch?v=q71LIzxZTxE> nebo [ZDE](#)

PROČ SE MODLIT

Proč se modlit? Slyší nás Bůh vůbec? Jak to máme udělat? Zjisti více v animovaném videu hnutí Modliteb 24-7 na. <https://www.youtube.com/watch?v=iWIXL0bv3Ik> nebo [ZDE](#)

5. LEDNA

TÉMA: OTEVŘENOST

"Pojd' a podívej se!" Jan 1, 43-51

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ "Pojd' a podívej se" kolem sebe, kde, čím a kým tě Bůh oslovuje nebo může oslovit? (Např. Bible, druzí lidé, příroda...).

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Otevřenost.
- ✧ Bůh je blízký, osobní, konkrétní a zasahuje do našich životů. "Pojd' a podívej se", kde, čím a kým tě Bůh oslovuje nebo může oslovit? (Např. Bible, druzí lidé, příroda...).

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Ježíš se rozhodl, že půjde do Galileje. Potkal Filipa a vyzval ho: "Pojd' za mnou!" Filip pocházel z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova. Filip potkal Natanaela a řekl mu: "Našli jsme toho, o kterém psal Mojžíš v Zákoně i proroci! Je to Ježíš, syn Josefův z Nazareta." Natanael mu namítl: "Může z Nazareta vzejít něco dobrého?" Filip odpověděl: **"Pojd' a podívej se!"** Ježíš uviděl Natanaela, jak k němu přichází, a řekl o něm: "To je pravý Izraelita, v kterém není lsti." Natanael se ho zeptal: "Odkud mě znáš?" Ježíš mu odpověděl: "Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod fíkovníkem." Natanael mu na to řekl: "Mistře, ty jsi Boží Syn, ty jsi král Izraele!" Ježíš mu odpověděl: "Proto věříš, že jsem ti řekl: `Viděl jsem tě pod fíkovníkem'? Uvidíš ještě větší věci." A dodal: "Amen, amen, pravím vám: Uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka." Jan 1,43-51

BOŽÍ VŮLE

Autor: Jiří Dyčka

„Co to je ta Boží vůle? K čemu je to dobrý? A chce Bůh něco i po mně?“

Odkaz najdete na: https://www.youtube.com/watch?v=3gqDX_evWtM

Nebo [ZDE](#)

**BOSCO
POINT**

*Když se rozhodneme být
protagonistou a ne obětí...
přestaneme ztrácet čas
sváděním viny na druhé a
budeme mít sílu pustit se do
života, po kterém toužíme.*

6. LEDNA – SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ – TŘI KRÁLOVÉ

TÉMA: OBDAROVÁNÍ

„Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary - zlato, kadidlo a myrhu.“ Matouš 2,11

Někdo jako král došel za někým, kdo byl bezvýznamný, někam do chléva v malém městě a obdaroval jej tím nejcennějším, co měl.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Vystřihni si korunky a dary, které nalezneš v příloze s obrázky. Zjisti si, co jednotlivé dary představují a k čemu slouží.
- ✧ Korunky s dary si nalep do svého Betléma. Můžeš k nim přimalovat krále - na hlavy jim pak dej vystřižené korunky a do rukou vlož dary. I korunky a dary si však můžeš nakreslit sám.
- ✧ K dnešnímu dni také patří Tříkrálová sbírka, ve které se vybírají peníze pro potřebné. Zamysli se nad tím, koho máš ve svém okolí, kdo potřebuje pomoci? Nemusí to být jen materiální pomoc, možná najdeš někoho, kdo je opomíjený, s kým se nikdo nekamarádí a kdo by byl rád i za tvoji pozornost či kamarádství.

PRO STARŠÍ:

- ✧ Zamysli se a do svého deníčku či paprsku si zapiš myšlenky k dnešnímu slovu Obdarování.
- ✧ Obdarování - čím mohu obdarovat sám sebe i druhé?

K DALŠÍMU ZAMYŠLENÍ

- ✧ Hle, přichází Vládce a Pán, má v rukou královskou moc a vládu
srov. Mal 3,1; 1 Kron 29,12 (v. Žl 72,1.10.11)
- ✧ Bože, tys přivedl mudrce, kteří šli za světlem hvězdy, k poznání tvého jednorozeného Syna; doved' i nás, kteří tě poznáváme světlem víry, k blaženému patření na tvou slávu. Amen. Vstupní modlitba z dnešního dne.
- ✧ Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: "Kde je ten narozený židovský král?"

Celý text - Mt 2,1-12

7. LEDNA

TÉMA: LÁSKA

„A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Jan 1,14

Došel si až nakonec této cesty. Možná sis všiml, že jsme putovali kolem jesliček - do kruhu. Kruh je symbolem jednoty, ale také nekonečnosti a věčnosti.

TIPY NA AKTIVITY

PRO MLADŠÍ:

- ✧ Nakresli kolem svého obrazu, který ti během dní postupně vznikal, kruh. Tento kruh je symbolem vzájemného společenství s Bohem, Ježíšem, Pannou Marií, Josefem a všemi, které jsi sem nakreslil. Tento kruh může také symbolizovat naši kulatou planetu - planetu zemi. Do společenství v tvém kruhu kolem Jesliček tak mohou patřit i tvorové na celém světě:
  - zvířata, která zde symbolizují ovečky
  - rostliny, které zde symbolizují tvé dvě rostlinky
  - vesmír, který zde symbolizuje betlémská hvězda
- ✧ Popřemýšlej nad tím, co ještě může patřit do Božího stvoření a co můžeš nalézt na naší zemi. Pokud chceš, dokresli si to do svého betlémského obrázku.
- ✧ Okraj kruhu kolem svého betlémského obrázku můžeš vymalovat barvami, které má planeta Země - ta je totiž označovaná jednou barvou - jako „modrá planeta“.
- ✧ Kde si myslíš, že je nejkrásnější místo na světě? A proč?
- ✧ Tak jako ve světě stvořeném Bohem do sebe všechno zapadá jako jednotlivé puzzle, tak i váš obraz můžete nyní rozstříhat na jednotlivé dílky a vytvořit si z něj vlastní puzzle. To si můžete kdykoli společně poskládat a připomenout si tak myšlenky a témata, kterým jste se věnovali. (Pokud chcete, aby vám puzzle nějaký čas vydrželo, můžete ho před tím, než ho rozstříháte, podlepit kartonem nebo jiným tvrdým papírem.)

PRO STARŠÍ:

- ✧ Nakresli si kolem svého obrazu Betléma s paprsky kruh. Kruh jako symbol vzájemného společenství a jednoty, ale také nekonečnosti a věčnosti. Tento kruh může také symbolizovat naši kulatou planetu, planetu Zemi.
- ✧ Zamysli se nad tím, jak můžeš o tuto naši planetu pečovat. Tato Země nám byla svěřena do péče. Jak se o ni staráme? Jak ji chráníme pro další generace? A jak pečujeme o naše vzájemné vztahy mezi sebou? Jak k tomu všemu mohu přispět já sám?

ZÁVĚREM PRO VŠECHNY

Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

Jan 3,16

"Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něj věří, nezahynul, ale měl věčný život. Bůh neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něj spasen. Kdo v něho věří, nebude souzen, ale kdo nevěří, je už odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Božího Syna."
Bible, Jan 3,16-18